

Értelmiségi klub

(3. oldal)

Vélemények a reformról

(5. oldal)

Felelősséggel

(7. oldal)

Színházkritika

(4. oldal)

Műsorkínálat klubjainkban

(7. oldal)

Jancsika is kap...

(8. oldal)

SZEVEDI

XIX. évfolyam 1. szám
1981. február 9.

Egyetem

A SZEVEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

Korunk problémáiról

Pozsgay Imre előadása az aulában

Január 8-án és 9-én a KISZ Központi Bizottsága Értelmiségi Fiatalok Tanácsa és a József Attila Tudományegyetem Filozófia Tanszéke szervezésében „Korunk problémái a marxizmus-leninizmus fényében” címmel a társadalomtudományokkal foglalkozó fiatal oktatók, kutatók országos tudományos konferenciáját rendezték meg.

A kétnapos tanácskozás az egyetem központi épületének aulájában, plenáris üléssel vette kezdetét. A megnyitón megjelent dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára és dr. Székely Sándor, a városi pártbizottság titkára. A konferencia résztvevőit dr. Horucz László docens, a JATE filozófia tanszékének vezetője köszöntötte, majd Köpf Lászlóné, a KISZ Központi Bizottságának titkára mondott bevezetőt, amelyben értékelte az 1980 őszén megkezdődött, fiatal oktatók részvételével lebonyolított rendezvénysorozatot, amely a szegedi tanácskozással fejeződött be.

A plenáris ülés előadását Pozsgay Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, művelődési miniszter tartotta. Előadásában a hetvenes évek Magyarországnak politikai, gazdasági és kulturális tapasztalatait összegezte. Felidézte azokat a vitákat, amelyek az adott időszakban országos szinten és nyilvánosság előtt zajlottak, mint olyan fórumokat, amelyek legélesebben fogalmazták meg a felmerülő és aktuális problémákat. E viták főként a hetvenes évek elején, a hatvanas évek végi gazdasági reform következményeként alakultak ki. Közvetlenül a gazdasági reform után felvetődött a kérdés: vajon a gazdasági hatékonyságra való fokozott törekvés nem rombolja-e le a szocialista humanizmus értékeit, a magyar társadalom hatvanas években elért, emberközponitív vívmányait. A művelődési miniszter kiemelte, hogy ez a vi-



Pozsgay Imre művelődési miniszter előadását tartja

ta, mint Magyarország újkori történetében minden, az egész társadalmat érintő vita, az irodalomban, illetve a publicisztikában kezdődött, aztán gyűrűzött át a politikai szervezetekbe, a politikai gyakorlatba, s csak mindezek után reagált az elméleti munka, a társadalomtudományi kutatás. Ez a fáziseltolódás mindvégig jellemezte a hetvenes évek magyar társadalmi gyakorlatát is.

A fent jelzett ellentmondás kiéleződött az 1970–71-ben zajló, a munkásosztály társadalmi helyzetéről, szerepéről szóló vitában. (Erről ld. az MSZMP KB 1972. novemberi határozatát.)

E vita egyik legfontosabb tapasztalata az volt, hogy egy progresszív, gazdasági-politikai kezdeményezés ellenállást válthat ki a társadalom vezető osztálya részéről, ha ez az osztály nincs meggyőződve annak progresszivitásá-

ról. Mivel e meggyőzés hiányának következményeként a munkásosztály veszélyeztetve érezte társadalmi helyzetét és szerepét, a vita olyanfajta politikai mellékhatást tartalmazott, amely kárára volt az ország politikai életének. Kitermelődött egy sajátos hordalékanyag, amely időnként ellefledtette a valóságos, objektív tartalmat, és bázishoz juttatta a szektás, baloldali körök képviselőit. E körök egy elvont, glorifikált munkásosztály képében kérdőjelezték meg a hatvanas években már elért politikai egységet.

A munkásosztály helyzetéről és szerepéről folytatott vitát értékelve Pozsgay Imre figyelmeztetett arra, hogy ellefejtették például megvizsgálni a munkásosztály genetikai viszonyait. Ellefedték azt, hogy a munkások nagy része el-

(Folytatás a 3. oldalon.)



VÉGRE IGAZI TÉL IS VOLT — NEMCSAK VIZSGAIDŐSZAK

A KISZ Központi Bizottságának kongresszusi levele

Májusban összeült a KISZ X. kongresszusa, hogy összegezze ifjúsági szövetségünk öt év alatt végzett munkájának tapasztalatait, kijelölje a további teendőket és megválassza a vezető szervezetet.

Szövetségünk demokratikus lényegéből következik, hogy a kongresszusi küldöttek valamennyiük véleményére és akaratára építve foglaljanak állást az időszerű társadalmi, politikai kérdésekben és határozzanak tenni-valóinkról. Ezért fordulunk a KISZ tagjaihoz, minden magyar fiatalhoz és az ifjúságért felelősséget érző valamennyi idősebb elvtársunkhoz, barátunkhoz: keressük és alakítsuk együtt továbbhaladásunk teendőit!

A párt XII. kongresszusa számunkra is egyértelműen mutatja az utat, amikor kipróbált politikájának érvényesítésében és a fejlett szocialista társadalom építésében egyesíti népünk valamennyi osztályát, rétegét, függetlenül korától, világnézetét, nemzetiségi hovatartozásától és nemétől. Ifjúsági szövetségünk hivatását teljesítve eredményesen vesz részt a párt politikájának alakításában, megértésében és gyakorlati megvalósításában. Növekszik az ifjúság és a KISZ szerepe a társadalom életében. Az ebből fakadó felelősségnek azonban a jövőben csak úgy tudunk eleget tenni, ha a szövetség munkáját is folyamatosan a változó körülményekhez igazítjuk.

A társadalom felelős az ifjúságért, az ifjúság is felelős a társadalomért — nem utolsósorban önmagáért. Ennek szellemében keressük a válaszokat kérdéseinkre. Hol tartunk? Mit végeztünk jól? Mit kellene másként, jobban csinálni? Röviden: hogyan tovább? Mert azt akarjuk, hogy a párt ifjúsági szervezete minden fiatalnak értelmes célt és tevékenységi lehetőséget, közösségi élményt és jogos érdekeinek hatékony képviselőt, védelmet adjon.

A világ, amelyben élünk

Szocialista építőmunkánk alapvető feltétele a béke és a társadalmi haladás nemzetközi erőinek gyarapodása. Hazánk, pártunk és ifjúsági szövetségünk kiterjedt, sokrétű nemzetközi kapcsolatai révén a világ változásai bennünket is közvetlenül érintenek.

A világ „összeszűroddott”: egyre gyorsabban áramlanak az információk, egyre több az olyan esemény, amellyel kapcsolatban nem egyszerűen elhatározás és „érdeklődés” dolga, hogy mi a véleményünk, álláspontunk, s hogy milyenek a következtetéseinke...

Történelmi tapasztalataink, elődeink áldozata és munkája bizonyítja, hogy nem elég tudni igazunkat, hinni ügyünkben. Népünk boldogulása és a haladás egyetemes érdeke egyaránt azt kívánja tőlünk, hogy gazdaságunk, társadalmi viszonyaink fejlesztésével, a szocialista demokrácia kiteljesítésével gyarapítsuk tovább erőnket, tegyük vonzó példává szocialista építőmunkánk gyakorlatát. Ez ma internationalista szolidaritásunk egyik leghatékonyabb eszköze.

Hazánk, a Magyar Népköztársaság

Bármerre is járunk határainkon kívül, mindenütt emelt fővel vállalhatjuk népünk eredményeit, azt, hogy a szocializmust építő Magyar Népköztársaság polgárai vagyunk...

A fejlett szocialista társadalom építése valamennyiünk közös ügye. Pártunk politikai gyakorlatában szilárdan építeni lehet a szavak s a tettek egységére. A keményebb feltételek között is elérhető reális célok pedig komoly értelmet adnak a helytállásnak a nagyobb erőfeszítésnek, a fegzelmélettebb jobb munkának. Szocialista valóságunkat eredményeivel és gondjaival együtt vállalni, értékeit óvni és gyarapítani — ez a mi igaz haza-

fiságunk most, és ez marad a jövőben is.

Tartalékunk: az ember

Népgazdaságunk minden eredménye — de gondja is — magán viseli a fiatalság kézigyét, hiszen nálunk a dolgozók mintegy 40%-a fiatal. Ugyanezzel és a jövőért viselt felelősségünkkel indokolható, hogy teljes mértékben osztozzunk a nehézségek leküzdésének, a gondok megoldásának feladatában, a jövő terveinek kialakításában és végrehajtásában.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a VI. ötéves terv végrehajtása nagy feladatot ró az ifjúságra, de egyúttal lehetőségeket is biztosít alkotóképességeinek kibontakoztatására. Az okosabb, jobb, hatékonyabb munka — ami nem egyszerűen több az eddiginél — meghozza a maga eredményét.

Ezért is időszerűnek tartjuk termelési és munkaverseny-mozgalmaink továbbfejlesztését. Céljainkat akkor szolgálhatjuk jobban, ha akcióink, mozgalmaink a helyi kezdeményezésekre, a fiatalok öntevékenységre épülnek, ha azok az adott gazdasági egység valós problémáinak megoldására irányulnak és tüntetnek a munkaidőben végzett tevékenységen...

Számottevő tartalékunk egy van: az ember. Nem a több ember, hanem a lelkiismeretes, felelősségteljes, a munkapadon, a rajzasztalon túl is néző, a lehetőséget, a hiányt és a teendőket egyaránt meglátó, a közös dolgainkat magáénak valló, érte szülő és érte cselekvő ember.

Ez azonban nemcsak felhívásoktól, jelszavaktól, plakátoktól és nem csupán a meggyőződéstől függ. Mindenkit érdekeltté kell tenni az eredményesen végzett munkában. Viszonyainkat, a közösség értékítéletét, az erkölcsi és anyagi ösztönzést kell olyanná formálni, hogy zöld utat és elismerést kapjon az ésszerűség, a hatékonyság, hogy a nemtörődöm gazdálkodás, a hanyaveti munka kárát elsősorban az lássa, aki vétek benne.

Az az ember, aki tudásának és képességének megfelelő feladatot kap, nemcsak jobban, hanem jobb érzéssel is dolgozik. Ahol megbíznak a tehetséges fiatalokban, ott nem marad el az eredmény. Bár a pályakezdés még nem mindenhol zökkenőmentes, egyre többen találják meg munkájuk örömet, egyre több helyen jutnak vezető beosztásokba is a fiatalok. Persze korántsem elegendő, hanem az életkor, az eltöltött évek száma a döntő. Itt-ott még gyanakodva nézik azt, aki változtatni akar. Egyelőre nem mindig az boldogul a legjobban, aki első a munkában, a tanulásban. Sok az ügyeskedő, sok még a kiskapu. Kedvét szegi az embereknél, amikor — ismerve a politikai szándékot, az országos fórumokon megfogalmazódó törekvéseket — saját környezetükben érzéketlenséggel, Tantáziatlansággal, kényelmességgel találkoznak. Az pedig felháborodást vagy éppen cipizmust szül, ha a mindenki által jónak tartott változtatások útjában kevesek személyes érdekei állnak, ha korrupcióval, protekcióval, elvtelen összefonódásokkal találkozunk.

Itt az ideje, hogy ezekről a jelenségekről határozottabban szóljunk, felelősen, megalapozott tudás birtokában, a közösség erejére támaszkodva és arra alkalmas fórumokon és formában nyilvánosan és határozottan felépünk ellenük. Ez olykor harcot jelent, s a harcban nemcsak győzni lehet, hanem sebeket is kaphatunk. Ezt vállalni — mindenkinek a maga helyén — a párt politikájának megvalósítása érdekében nemcsak jogunk, kötelességünk is. Mint ahogy az is kötelességünk, hogy szervezetünk egész súlyával azok mögé álljunk, akik vállalják programunkat, vállalják a küzdelmet is.

Társadalmi és egyéni érdek a nagyobb tudás

A tanulás életünk állandó kísérőjévé vált iskolapadban, mun-

(Folytatás a 2. oldalon.)

A KISZ Központi Bizottságának kongresszusi levele

(Folytatás az 1. oldalról.)

kahelyen szabad időben egyaránt. Ahhoz, hogy társadalmunkat közösen formáljuk jó szakmai tudásra, múltunk közös dolgainak ismeretére, az eligazodáshoz megalapozott világnézetre, a cselekvéshez forradalmi eszméink értő és alkotó alkalmazni tudására van szükség.

Tanulni művelődni egyéni és társadalmi érdek. Ma az iskola egyik legjelentősebb feladata a művelődési, tanulási feltételek kiegyenlítése, az esélykülönbségek csökkentése, a tehetségek kibontakoztatása. Olyan iskolarendszerre van szükség, amely nyitottabb, amelyben valamennyi iskolatípusból továbblépési lehetőség van. Ahol műveltséget, korszerű, több irányban továbbfejleszthető szaktudást lehet szerezni és ahol a demokrácia gyakorlatát is elsajátíthatják a diákok. Mindent persze úgy, hogy elviselhető teher legyen, hagyja meg a megismerés örömeit, a keltse fel a több tudás, az állandó fejlődés igényét.

Az ismeretek hatékony elsajátítása tanár és diák, oktató és hallgató alkotó szövetségének tudatos felvételének, hivatástudatának eredménye lehet. Mi támogatjuk az új iránt fogékony, önmagukkal és tanítványikkal szemben követelményt támasztó, igényes pedagógusokat, oktatókat. Szükségesnek tartjuk és segítjük olyan feltételek kialakítását, melyek révén az iskola nyitott, rugalmas, demokratikus lesz, alkalmas a megújuló ismeretek és társadalmi szükségletek befogadására.

A szocialista demokrácia a legnagyobb társadalmi hajtóerő

Álláspontunk az eddigiekből is nyilvánvaló: a munkahelyek, az iskolák, a közélet demokratizmusát társadalmi céljaink szolgálatában és érdekében kell továbbfejlesztésnek. Mi a szocialista demokráciát nem egyszerűen a beleszólás jogát értjük, hanem az alkotó együttműködést, a felelős részvétel lehetőségének biztosítását.

Társadalmi berendezésünk lényegéből fakad, hogy minden a kisebb-nagyobb közösségek, az egyes emberek érdekeit szolgálja. Mindez azonban nem valósul meg önmagától, tenni is kell érte valamennyiünknek: a meglévő demokratikus intézmények érdemibb működésével; a hatékonyabb érdekegyeztetési módszerek kialakításával és gyakorlásával, melyekben növekszik a KISZ és az ifjúsági parlamentek szerepe és felelőssége; saját szemléletünk, felkészültségünk ennek megfelelő alakításával, a fegyveltem tudatos vállalásával.

Szervezetünk belső demokratizmus is része a szocialista demokráciának. Fejlettsége ezáltal meghatározott, gyakorlata jó iskola és rajtuk is áll, hogy előremutató példa is lehessen.

Az ifjúság nevében és érdekében

A KISZ-nek kezdettől hivatása, hogy érzékenyen figyelje az ifjúság helyzetének alakulását: felelősséggel képviselje és védje a fiatalok érdekeit.

Gondjainkról szólván is mindig látni, láttatni kell a jót, a nemzetközli mértékkel mérve sem csekély eredményeinket. Többek között azt, hogy társadalmunk a gondoskodás számátalan lével vesz ki körül az ifjúságot...

Eredményeink megőrzése mellett ma az egyenlőbb esélyek biztosítását tűzhetjük célul. Azért küzdünk, hogy a nagyobb tudás, a tehetség, a szorgalom alapján lehessen előnyhöz jutni fővédelemben, elismerésben, beosztásban, továbbtanulásban és otthonteremtésben egyaránt. Nem egyenlősít, egyenlő mércét akarunk!

Az ifjúkor nemcsak a pályakezdés, hanem a családalapítás, az otthonteremtés, a gyermeknevelés kora is. Mint általában minden kezdet, ez sem könnyű, de hogy kinek mekkora terhet jelent, ez nemcsak rajtuk áll. A fiatal családok életszínvonalát — a jövedelmükön kívül — nagymértékben befolyásolja a szülői segítség mértéke, a gyer-

mekek száma és a lakáshoz jutás módja is.

A lakás: életszükséglet... Azt szeretnénk és minden illetékesel együtt azért dolgozunk, hogy becsületes munkával, takarékos életmóddal minden fiatal pár belátható időn belül elérhető célul tűzhesse ki az önálló otthon megteremtését...

A szervezetek tagjainak, a fiatal munkásoknak, szakembereknek helyileg is meg kell keresniük a jobb gazdálkodás, a szervezettebb, a hatékonyabb, az olcsóbb lakásépítés módszereit, együtt kell munkálkodni a kérdés állami felelőseivel, a többi társadalmi szervezettel.

A család szerepe, a szülők felelőssége ma is döntő az új nemzedékek nevelésében. Ez azonban nem csupán személyes, családi ügy. A társadalom jelentős részt vállal terheiből. A gyermekintézmények bővülő hálózata, a családi pótlék, a gyermekgondozási segély könnyíti a több gyermekes családok terheit. A nehezebb gazdasági helyzetben azonban csak további társadalmi összefogással, a közösség erejével javulhatnak a gyermeknevelés körülményei. A tanulási feltételek megteremtése, a napközi, a menza, a kollégium, a valóban ösztönző ösztöndíj nem adomány. Leghatékonyabb hosszú távra szóló beruházásunk ez, ha jól élünk vele...

Nem mindegy, hogy a megnövekedett szabad időt mire fordítjuk. Aki épsít, lakásra, családalapításra gyűjt, több munkát vállal. Szüksége van erre — értelmes célok, a teljesebb élet érdekében — az egyének és a társadalomnak egyaránt. De érték a család, a közösség, a művelődés, a sport, a szórakozás is. Mi a helyes arány? Ebben irányt, mértéket adni éppúgy közösségi feladat, mint közreműködni az életkörülmények vagy a hasznos szabadidő-eltöltés feltételeinek javításában.

A fiatalok természetes igénye a szórakozás, ennek kielégítése nem lehet pusztán üzleti kérdés. Mint ahogy nem lehet összekeverni a divatot az emberi magatartás lényeges összetevőivel. Az ember munkájával, tetteivel, életvitelével alapján ítélik meg, nem különöségeit szerint. Foglalkozunk kell mindazzal, ami hatással van az ifjúság széles rétegeire, így a tánc, a zene, a szórakozás kérdéseivel, amelyek az izlés mellett az életmódot, a világnézetet is befolyásolják.

Minél jobban élünk, annál jobban kell figyelniünk a szélsőséges, főként a legrosszabb körülmények között élőkre. Vannak köztünk — az iskolában, a munkahelyen, a munkásszállókban, az utcán — hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok is. Természetesen egy bizonyos életkor után mindenki maga is felelős saját sorsának alakulásáért, de felelős a közösség is. Aki küzd, törekszik munkás, emberi életet akar élni, ne maradjon magára. Vegyük észre problémáikkal küzdő társainkat, hívjuk magunk közé őket, segítsünk gondjaikon.

A rossz példa, a torz értékrend, a hamis „vagányság” nemegyszer a bűnözésig vezet. A közösség ereje, a figyelem, a gondoskodás sok fiatal utját segítheti vissza a társadalomba. Nekünk minden fiatal ember fontos!

A mozgalom mindannyiunké

A KISZ társadalmi, politikai tényező Magyarországon. Mint a párt ifjúsági szervezete, a magyar ifjúság politikai tömegszervezete, alkotó részt vállal a társadalom formálásában. Nemcsak szavakkal politizálunk, hanem tevékenységünk egészével, szervezetünk életével, azzal, hogy mire mozgósítunk, hogy mit támogatunk, hogy mi ellen lépünk fel, mit kezdeményezünk.

Szövetségünk ereje és tekintélye elsősorban saját tagságának munkájától és magatartásától, szervezeteinek erejétől függ. Attól, hogy milyen befolyást gyakorol az ifjúságra, hogyan fogalmazza meg és közvetíti a fiatalok érdekeit, társadalmi méretekben is előremutató törekvéseit. Egy eleven mozgalomban ezek a kérdések állandóan napirenden vannak, kiváltképpen kongressz-

szusi számvetés idején foglalkozik velük tagságunk és a szélesebb közvélemény. Milyen ez a mozgalom? Van-e benne elég erő, lendület, fiatalosság és komolyság? Eljut-e a fiatalok széles tömegéhez? Betölti-e társadalmi hivatását?

Központi Bizottságunk meggyőződése, hogy jó irányban fejlődik az ifjúsági mozgalom. Eredményeink közé sorolhatjuk, hogy a KISZ a fiatalok nagy tömegeit mozgósítva sikeresen vállalt részt a társadalmi gazdasági feladatok megoldásában, tagjainak a közélet iskoláit jelenti, a közösséghez tartozás mással nehezen pótolható élményét és nevelő erejét nyújtja. Az elmúlt években tervszerűbbé és szervezettebbé vált szövetségünk munkája, nőtt a taglétszáma. Szervezeteink érvényt szereztek a IX. kongresszus legfontosabb határozatainak: előtérbe állították a munkát, a tanulást, a haza védelmét, a minden fiatalot végzett munkája alapján igyekeztek megítélni.

A gazdasági, tanulmányi vállalkások, megbízatások és akciók ugyanakkor nemritkán háttérbe szorítják a politikai munkát, a sokszínű szabad idő tevékenységet. Egyes rendezvényeink megmozdulásaink üresek, formálisak, nem nagy hatást gyakorolnak a résztvevőkre. Nem mindig arról beszélünk, ami az ifjúságot foglalkoztatja. Mindez gyakran olyan fiatalokat is eltaszít, akiknek köztünk lenne a helyük. A szervezettebb munkát célzó központi törekvések — például a politikai képzésben, a szervezeti életben, az akcióprogramokban — nemegyszer a túlszabályozottság érzetét is kelthetik. A sok határozat, jelentés és kimutatás, egy szóval a hivatali jellegű papírmunka és a szervezeti élet rugalmasságai azon túl, hogy irritálnak, attól vonják el az energiát, hogy az ifjúság még szélesebb tömegéhez, a társadalom, a fiatalság valódi problémáihöz jussunk el.

A mozgalom pedig mindannyiunké! Ezért tevékenységének a társadalom, az ifjúság, a KISZ-társág igényei szerint kell alakulnia! Tartalmában és módszereiben egyaránt! A jövőben lényegesen nagyobb teret kell biztosítani az alapszervezetek, a KISZ-tagok öntevékenységeinek. Erősíteni kell munkánkban a nyitottságot, a politikai érzékenységet, a rugalmasságot. Tovább kell fejleszteni szervezeti életünk demokratizmusát, hogy tevékenységünkben jobban kifejezésre jussanak a különböző ifjúsági rétegek és korosztályok sajátosságai, igényei, az egyes alapszervezetek eltérő körülményei, lehetőségei és törekvései. A párt politikájának megvalósítása határozottabb, konkrétabb — ha szükséges, konfliktusokat is vállaló — gyakorlati cselekvést igényel a KISZ-tagoktól és -szervezeteiktől. Nagyobb részt kell vállalniunk a fiatalok sajátos érdekeinek közvetítésében és az érdekegyeztetésben. Ezt a bátrabb, nyitottabb politikizálást kell felkarolniunk és támogatniunk központi és területi szerveknek, valamint az ifjúsági sajtó orgánáinak is.

Szövetségünk hivatása, hogy a párt eszméinek szolgálatára, politikájának megvalósítására mozgósítsa tagjait.

A KISZ KB 1974. áprilisi határozatának szellemében továbbra is célunk, hogy a KISZ tagjai konkrét feladatokat vállaljanak, de ne csak ezek teljesítését, hanem magát az embert értékeljük, amikor tagsági viszonyának megújításáról vagy megszüntetéséről döntünk.

Ez azt is jelenti, hogy az élet által igazolt alapvető követelményeinket nem adjuk fel, de fel kell lépniünk merev leegyszerűsített és egyszálú alkalmazásukkal szemben. Már csak azért is, mert a kommunista ifjúsági mozgalom nemcsak követelményeket támaszt, az is feladata, hogy minden téren hozzájáruljon a fiatalok életének kiteljesedéséhez. Ahhoz, hogy megfelelő körülmények között dolgozzanak, hogy jó feltételek között tanuljanak, hogy tisztességes munka árán mindenkinek elérhető közelségbe kerüljön az önálló otthonteremtés, hogy szabad idejükben megfelelő lehetőségeket találjanak a művelődésben, a sportban, a szórakozásban, hogy mindezzel együtt és

meggyőző munkánk eredményeként szocialista céljainknak megfelelően formálódjon a fiatalok tudata, politikai elkötelezettsége, közéleti magatartása.

Az egység nem egyformaság!

A KISZ szervezeti, politikai egysége nagy erő. Az egység azonban nem jelenthet egyformaságot. Az egyes ifjúsági rétegeknek, korosztályoknak mások a tapasztalatai és törekvései, ami a mozgalomban ugyanúgy érvényre jut, mint az élet más területén. Szövetségünk politikai egysége éppen a közös és az eltérő érdekek, sajátosságok, problémák érdemibb figyelembevételével erősödhet. Erre az útra nem most lépünk, sokat tettünk eddig is, de még nem elég! Jobban meg kell ismernünk a különböző ifjúsági rétegek helyzetét, és ez nemcsak a Központi Bizottság, hanem valamennyi KISZ-bizottság dolga.

Az értelmiségi fiatalokhoz egyre inkább utat találtunk az elmúlt évtizedekben, jóllehet az olyan kérdések, mint a pályakezdés, a családalapítás, a munkahelyi légkör alakulása stb. őket ugyanúgy érintik, foglalkoztatják, mint a fizikai munkát végzőket. A művelődésügy, az egészségügy, a tudományok, a művészetek fejlesztése, a gazdaság műszaki, technikai, szervezeti megújítása — társadalmunk lényegét érintő teendőik és elvégzésük elképzelhetetlen a fiatal értelmiség aktív részvétele nélkül. A diplomások nem egyszerűen csak szakemberek; hisz közéleti, közművelődési, kulturális és ideológiai hivatásuk és hatásuk jóval túlmutat szakmájuk szűken vett határain. Ezért megkülönböztetett jelentősége van körükben a szemlélet, meggyőző ható eszmecseréknek, amelyekre ifjúsági szövetségünk fórumait is alkalmassá kell tennünk. Fel kell karolni a köz érdekét szolgáló szakmai-közéleti törekvéseket, fórumot biztosítva a támogatásra méltó kezdeményezéseknek, új megoldásoknak. A megkezdett úton haladva továbbra is érzékenyen figyelniünk kell az értelmiség különböző csoportjai szociális helyzetének alakulását, hozzá kell járulni sajátos problémáik megoldásához.

Az egyetemi, főiskolai tanulmányok nehéz próbatétel elé állítják a hallgatókat. A társadalmi gyakorlat mégsem elég konkrétan és egyértelműen ösztönöz arra, hogy a diplomások az általuk elérhető maximális tudás birtokában lépjenek ki az intézmény kapuján. Sok fiatal keserű szájjal indul el a pályán, amikor azt tapasztalja, hogy a jó összeköttetés többet ér a nagyobb tudásnál, s hogy azt el is mondja. Felelősen megformált véleményre, s a vitákon túl cselekvésre van szükség, ami az ország, a nép sorsáért érzett felelősség mércéjével méretik meg.

A társadalom a műveltségen és a szakismereten túl politikai aktivitást is elvár az értelmiségtől. S ez nem csupán azt jelenti, hogy valakinek mindenről véleménye legyen, s hogy azt el is mondja. Felelősen megformált véleményre, s a vitákon túl cselekvésre van szükség, ami az ország, a nép sorsáért érzett felelősség mércéjével méretik meg.

A KISZ egyetemi, főiskolai szervezeteinek is ezzel a felelősséggel kell dolgozniuk. A hivatásra, a tanulmányi munkára, az eszmei-politikai meggyőződés elmélyítésére, a hallgatók érdekeinek képviseletére kell helyezniük a hangsúlyt. A KISZ-szervezetek legyenek képesek megjeleníteni és ütköztetni az intézmény belső életét, a hallgatók helyzetét, tanulmányi munkáját és szociális viszonyait érintő kérdéseket, álláspontokat, a különböző érdekeket. Munkájukban bátrabban támaszkodjanak a fiatal oktatók tapasztalataira, az oktatói, dolgozó KISZ-alapszervezetekre. Nagyobb teret kell engedni a felsőoktatásban kialakult változatos szakmai, közéleti tevékenységi formákban rejlő mozgalmi lehetőségeknek (kollégiumok, műkedvelő együttesek, szakmai, politikai klubok, különféle társadalmi akciókban részt vevő csoportok

stb.). Támogatni kell ezek munkáját, építeni kell rájuk, rendezni kell a KISZ-hez fűződő viszonyukat!

Valamennyi ifjúsági réteg körében sok a teendőnk. Nem vezetne eredményre, ha méricskél-ni kezdenénk; melyik a fontosabb. A területi KISZ-bizottságoknak nemcsak a munkahelyek, iskolák KISZ-szervezeteivel kell foglalkozniuk, hanem a területükön élő fiatalok problémáival is. Nem mondhatjuk, hogy ami az iskola, a munkahely falain kívül, például az utcán, a lakótelepen, netán az aluljáróban történik, az nem rájuk tartozik. E feladatok szakavatott, kellő komolyságú és eredményes megoldása a munka további társadalmisítását kívánja.

Az ifjúsági szövetség ereje attól is függ, hogy aktívagárdája mennyire felkészülten szolgálja a szövetség céljait. Valamennyiünk közös érdeke, hogy mindenhol olyan vezetőket, küldötteket válasszanak, akik felkészülten, politikai elkötelezettséggel, érettséggel, a tagság bizalmát élvezve dolgozhatnak — nem helyettük, hanem velük, értük és a nevükben!

Ifjúsági szövetségünk alkotmánya szervezeti szabályzat. A IX. kongresszuson megalkotott szabályzat betölti szerepét, önálló megvitatását a KB nem javasolja. Módosítása persze a kongresszusi vita eredményeként szükségessé válhat. Várjuk az erre vonatkozó javaslatokat is.

Együtt a társadalommal

Aligha találni olyan fontos kérdést a gazdaság, a társadalom, a kultúra, a közélet ügyei között, ami így vagy úgy ne érintené az ifjúságot. A párt számít véleményünkre és javaslatainkra. Hazánkban a demokrácia fejlődése jobb döntéseket, tudatosabb végrehajtást feltételez, és alkotó energiákat szabadít fel. Ennek is része van abban, hogy magunknak érezzük az országot, a szocializmus építésének soron levő feladatait.

A párt ifjúságpolitikai határozata óta eltelt tíz év sok eredményt hozott. Változott az ifjúság helyzete, szerepe, társadalmi megítélése is. Ma már nemigen lehet az ifjúság ügyeit általában megvitatni, nem lehet külön napirendi pontként kezelni. Minden fontos kérdés eldöntésében szempont a fiatalok helyzete, érdeke és álláspontja. Ebben is kifejezésre jut, hogy az ifjúság nevelése, az ifjúságról való gondoskodás állami társadalmi ügy. E közös munkában epádmgy, mint a politika formálásában, felelősséggel, szakértelemmel, jól felkészülten lehet csak részt venni. Ez minden ifjúsági közösség és vezető számára új követelmény, magasabbra állított mérce. Ezért is kezdeményezünk most vitát az ifjúság társadalmi helyéről, szerepéről, az ifjúságpolitika fontos kérdéseiről, az ifjúsági mozgalom fejlődésének irányairól. Tudjuk, hogy a vitában sok, a helyszínen megválaszolható kérdés is napirendre kerül. Bizunk benne, hogy sikerül érdemi, tetteket kiváltó eszmecserében formálni szövetségünk X. kongresszusának programját.

Ahogy természetes az, hogy a KISZ a fiatalok nevében hozzászól a politikához, úgy az is kézenfekvő, hogy a fiatalok sorsáért, a társadalom jövőjéért felelősséget érző és vállaló szülő, pedagógus, munkahelyi vezető, idősebb munkatárs vagy tapasztaltabb barát, állami, társadalmi szervezetben dolgozó elvtársunk, barátunk véleményét jó szívvvel vesszük, azokat is, akik másképpen látják a dolgokat, mint mi. Ha a szándékunk közös, azaz: a következő évek feladatainak megoldására képes, forradalmi eszméinkbe vetett rendíthetetlen hittel küzdeni tudó ifjúságot nevelni, s ezt az ifjúságot tényleges társadalmi súlyának, szerepének megfelelően kezelni — akkor megtaláljuk a közös utat, a sajátos és közös teendőket is.